

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb,
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Reambuláció.

Zombor, 1899. ápril 20.

Fontos szó hangzott el a pénzügyminiszter ajakáról multkor nagy beszéde alkalmából, t. i. a kataszteri munkálatok reambulációja, melynek hivatása az aránytalanságok kiegyenlítése lesz.

Ausztriában akkor fejezték be a végleges földadómunkálatokat, mikor nálunk azokat megkezdették, 1885-ik év körül, és ekkor azon üdvös törvényt hozták, hogy 15 év múlva általános reambulációnak kell bekövetkezni, hogy az életben, a gyakorlatban felmerülő viszáltságok és aránytalanságok kiküszöböltsenek. És a reambulációt, pár éve, keresztül is vitték. — A legkorrektebb és leglekiismeretesebb munkálat is igényli a bizonyos évek multáni reambulációt, annál inkább egy olyan, mint a mienk, mely mint tudjuk, érdemileg gyorsan, két év alatt történt, miután 8 év az előkészületekre ment reá.

Nem teljes reambulációról lehet szó, mivel ez sok és felesleges időt és költséget venne igénybe és csak ott lenne érvényesíthető, hol jogos panaszok merülnének fel, melyeket ki kellene egyenlíteni, a jogtalan kisebb tiszta jövedelem felemelésével.

Uj osztályozást csakis a legszükségesebb esetben kellene elővenni az egész határra nézve, ha másképen az aránytalanságokat megszüntetni nem sikerülne. Véleményem szerint ezen vezérelvek mellett meg kellene a reambulációt ejteni, ennél tovább menni azon okból nem lehet, mivel megbontja az egész földadómunkálatot, melynek alapja és tiszta jövedelmi kiszámításai helyesek és egyelőre másokkal nem helyettesíthetők.

Igaz, hogy a valódi, gabonapiacainkat oly vérszesen befolyásoló világverseny a kataszteri tiszta jövedelmek kiszámítása és megállapítása óta keletkezett és mai árak olcsóbbak, de egyrésztől az, hogy a földadó szabályozás nagy átlagokkal dolgozik, melyek legutóbb is fél századra terjednek és az árak szakadatlan hullámzása miatt, ha megszűnik a mai depressio, könnyen ismét is felugorhatnak, másrésztől a birtok forgalmi árai mindentől az országban messze felülhaladják a kataszteri tiszta jövedelem után nyerhető értéket, és ez utóbbi után nálunk valódi birtokbecsülés alig létezik. Összes gazdasági életünknek igen meg kell változni, mikor a távol jövőben egészen új tényezők fognak előállni és új becsülést igénylőnek.

A földadó legnagyobb terhe az egy- és kétnegyed telkes és a kisebb földes gazdák vál-

lain nyugszik, ezeken csak úgy segíthetünk, ha az előbb-utóbb kénytelenségből behoandó progresszív adó segítségét a gyengébb vállalkról a terhet átrakjuk az erősebbekre, mire azonban nagybirtokosaink egyelőre alig lesznek hajlandók és alighanem ez még a távol jövő zenéje.

Visszatérve tárgyunkra, magára a reambulációra, azt kell konstatálnunk, hogy a földadó szabályozási munkálatok keretén belül épen csak ezzel segíthetünk az osztályozás tökéletlenségén; és hiszem, hogy az aránytalanságok kiküszöbölése mellett a panaszok megszűnnek, melyek országsszerte felhangzanak a földadó munkálatok, illetve a földadó ellen. Hálás köszönettel és megnyugvással veszi az ország a pénzügyminiszter utolsó kijelentéseit.

R. Á.

Az új kormány akciója. Az országgyűlési pártok és a kormány közt létrejött békefeltételek likvidálása gyorsan halad a befejezéshez és az új kabinet nemsokára abban a helyzetben lesz, hogy programjának második részéhez, a magyar államnak minden irányban való kiépítéséhez is hozzáfoghat osztatlan erővel. Az erre vonatkozó akciót a kuliszák mögött már serényen előkészítik. A fátvált, mely ezt az akciót még beakarja, majd itt, majd ott felebbentik s a mit a profán szem megpillant, eléggé biztató. A budgettárgyalás alkalmával az egyes miniszterek többé-kevésbé elárulták, minő tervekkel foglalkoznak és szándékaik az összes pártok osztatlan részével találkoztak. A miniszterelnök, ki a belügyi tárcát is vezeti, S. ell Kálmán alkalmasint még hosszabb ideig el lesz foglalva az Ausztriához való viszony megállapításával s az új kurzus keresztülvitelével és állandósításával, de a szakminiszterek derekasan munkához látnak, hogy végét vessék a tespedésnek, mely az állami élet minden ágát felett uralkodik. Főleg nagy tevékenységet fognak kifejteni Hegedűs Sándor kereskedelemügyi, Lukács László pénzügyi és Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterek. A kereskedelemügyi miniszteriumban majd minden nap tartanak szaktanácskozmányokat s értekezleteket, melyek részint informáló céllal bírnak, részint már konkrét alkotásokra vonatkoznak. Igen messzeható akciót indított a kereskedelemügyi miniszter új iparügyi teremtése érdekében. Az eljárás, melyet e mellett követ, mutatja, hogy az ábrándképeket távol tartja magától és csak praktikus gyakorlaton akar létesíteni. Nem tervszínházzal tárgyal, hanem oly férfakkal, kik a maguk szakmájában már a legnagyobb sikereket elérték, kikről teljes biztossággal fel lehet tenni, hogy alkotásaik tartósak lesznek s prosperálni fognak. Hisz ép az volt eddig a legnagyobb hiba, hogy nálunk oly emberek létesítettek iparvállalatokat, kiknek fogalmuk sem volt az iparról s hogy a vezető állásokat rendszeresen nem szakemberekkel töltötték be. A dilettantizmusnak ez a kora most elmult, mert azok a külföldi gyárosok, kiket hazánkba hívtak, kik nagy tőkét hoztak nálunk fogják befektetni, a legkiválóbb szakmákat fogják nevelni, hogy

tandijban ne kelljen többet fizetniük, mint a mennyit ama beneficiumok kitesznek, melyeket nekik megadni szándékoznak. Hegedűs kereskedelemügyi miniszter akciója, nem előny nélkül, azáltal is különböző fogkorábbi hasonló akcióktól, hogy minden új alkotás számára megfogják választani a legalkalmasabb helyet s így az egész országra lehetőleg egyenlő arányban esik az alapítások elosztása. A pénzügyminiszterium vezetője, Lukács László is nagy feladatokat tűzött maga elé. Az adóügyi reformja, ez a nagy alkotás ki fogja egyenlíteni a lakosságra nagy súlylyal nehezű sok aránytalanságot és e mellett elő kell teremnie a kincstárnoknak ama nagy összegeket, melyeket a szakminiszterek növekvő több szükségletei követelni fognak. Darányi földmívelésügyi miniszter oly tárcát vezet, mely oly sokfelé elágazik, hogy a miniszternek főleg a részletmunkára kell magát adnia. Az ő legjelentékenyebb terve bizonynyal az az akció lesz, melyet a bor értékesítése érdekében tervez. Teljes sikert kívánunk neki ebben, mert a borhamisítási ügyek igen súlyos károkat okoztak borkereskedésünknek. Nem akarunk ezáltal további részletekbe bocsátkozni, nemsokára minden téren felpezsdül az élet és a jó vetést Isten segítségével jó aratás fogja jutalmazni.

Tüdővészések szanatoriuma.

(Vége.)

Itt érkezett el ideje annak is, hogy magyarázatát adjam azon meglepő és csodálatos tünémenynek, hogy egy mérnök miért merészel hivatásához nem tartozó téren szerzett tapasztalataival nemcsak a nyilvánosság elé lépni, de azoknak jogosultságát is kimutatni.

1888-ik év őszén két évi teljes munkakép telenséget okozott súlyos betegségem. Messzire vezetve a baj keletkezésének; változatos fázisainak és mibenlétének ismertetése. Azért ezt mellőzve, csak azt említem meg, hogy néhány jó ismerősömnek közlése révén az itteni orvosoknak azon egybehangzó véleményéről értesültem, hogy megmaradásom még ágyba dőlésem előtt már feltétlenül kizártnak jelentetett ki.

Kinek lehetett volna tehát ilyen értesítés után elegendő bátorsága arra, hogy ezen orvosok bármelyikének segélyéhez is folyamodjak? Ellenkezőleg oly borzasztó félelem és rémület vett rajtam erőt, hogy már csak az orvosnak betegágyamhoz közelítése is rögtön halálot idézte volna elő. Közöltem ezt családommal is, amiért bár minden percben a katasztrófa bekövetkezésétől rettegetek, mégis orvost hívni nem mertek.

Ennek folytán minden tudományos előismeret s gyakorlati tapasztalat nélkül és az óriási felelősségnek teljes tudatában egészen magunkra voltunk utalva új elveinkkel. Egyedüli támaszunkat

A „BÁCSKA“ tárcája.

Barna menyecskéhez.

Jól tudom, hogy asszony vagy már
S elfeledtél régen;
Mégis mikor eljön az est,
Imádkozom érted.

Balgaság ez ugy-e tőlem?
Mit tehetek róla,
Mikor reád emlékeztem
Minden egyes óra.

Bűn talán már szerelmem is
S megver isten érte;
Mit bánom én, jól esik majd
Elszenvedni érted.

Úgy sem soká szenvedhetek,
Beteg vagyok régen;
S ha meghalok, mondsz-e te is
Majd egy imát értem?

Trombitás.

AZ ÉLET ALKONYÁN.

Egy csüggeteg.

Az öregeknek — kivált pedig az öreg nőknek — egy másik jó társa... a macska; a régi egyiptomiak istensége. Oly nagy tiszteletben részesült itt, hogy pl. a melyik házában kimult, a háznép gyászt ültött, szem-

öldökét leberetváltatta, az állatot bebalzsamozta s a temekkezés minden tisztességével eltemette.

A babonáskodó középkor meg épen ellenkezőleg cselekedett a macskával. A miért a régi kor Istennek tartotta, ő meg ördögnek deklarálta. Ráfogta, hogy szombat esténként az ördögökkel cimboráskodik, a kik szintén macska formát vesznek fel sokszor... kivált pedig feketét.

Ráfogták, hogy ravasz, kétszínű, tolvaj... Az újabb kor felvilágosodottsága aztán visszaállította a macska becsületét; vagyis a róla terjesztett rágalmak után rehabilitálta; s elismerte, hogy ha nem is olyan hü és engedelmes, mint a kutya, de van benne hála is és kivált önérték... mely a maga emberségéből is meg tud élni. Egy író halátlanabbnak tartja az embert a macskánál. Annyi bizonyos, hogy sok szép házi erény van benne: kellem, csendesség, titoktartás, kedveskedő hízkelés és nagy tisztaság. Ruházatán meg nem tűri a szennyet; addig nyalja, addig simogatja, míg ki nem veszi abból a „flekkeit“. Gyönyörűség nézni, mikor ábrázatát, szemét, füleit, törölgeti megnyalt lábával; s akárhány gyermek megszeppen, ha ő rá néz mosakodás után, mert közhiedelem szerint az ki szokott kapni az nap.

Sok magányba vonult nőnek elég szórakoztató társ a macska. Homeros és Plató is említik már, hogy a macska az ő kedveskedésével, ügyességével, sok öreg nővel feledtetni bánatát, a világ zaját, az öregség gyöngeségét s az emberek igazságtalanságát; s midőn már semmiben sem találtak örömet, de édesen esett nekik annak selyemszórét megismegatni s kedves dorombolását elhallgatni.

Chardin asszony a legboldogabb nő volt egykor. Az égi kegyelem szerető férjével s jó gyermekkel áldotta meg. De a boldogság nem sokáig tartott. A férj meghalt... s most már minden öröme, reménye egyetlen fiában összpontosult. Képzeltetni, hogy minő rettenetesen

hatott reá a csapás, midőn ez az egyetlen reménye is eltűnt... midőn gyermeke hirtelen meghalt. Szíve megtörtött. Elméje csaknem megzavarodott. Kivánta a halált s midőn ez nem jött, hogy őt kedveseivel egyesíthetné, vigasztalanul töltötte napjait s csupán szerettei emlékeztetének élt. Elzárkózott a világtól. Nem érdekelte a világ lármája, kedvtöltése; nem kellett neki társaság, ez az álarc viselés, cselzvény és rágalom quod libet. Senkivel sem érintkezett, csupán elhunyt férje jó lelkű barátjával s csendes elvonultságban töltötte napjait.

Thomas ur — az ő barátja — elnevezte őt Csüggetegnek s minden gyöngédséggel igyekezett neki valami vidámitót, szórakoztatót hozni, de az őzvegy mindig csak azt felelte: látom, hogy ön mily jó, de nekem nincs semmire szükségem. S midőn már minden igyekezete hiábavaló volt, egyszer az az ötlete támadt, hogy nevenapján egy selyem kosárba rejtett kis macskával lepte meg őt, azt mondván, hogy ez nem ajándék, hanem egy házi barát, ki szállást keres; s midőn a kosár fedelét felnyitotta, a Csüggeteg önkénytelenül felkiáltott: oh mi kedves, szép kis állat! Ez a szives fogadtatás meg is maradt állandóan; a kis macskát elnevezte Mignonnak s néhány pernyi cirógatás után a Csüggeteg és a kis cica jó barátokká lettek.

Minő változás. A csendes, néma ház kedélyes hajlékká változott. Az előbbi borult csendet szives beszélgetés, mosoly, cirógatás váltotta fel... s a Csüggeteg a kis Mignonban nemcsak gyönyörködött, hanem tanulmányozta is; úgy hogy mikor Thomas ur — ki boldog volt, hogy így eltalálta az ajándékot — ártatlan maliciával ki akarta Csüggetegre hozni sodrából, csak a macskáról mondott rosszat, hogy az egy hátlen, ravasz állat, ki megkarmolja azt, a ki cirógatja s lop a hol csak teheti stb... s az asszonyosság hűvel kelti védelmére, hogy ön nem ismeri a macska jó tulajdonságait és előítéllettel van iránta. Mert az ő hátlenége csak látszólagos s egyedül nagy ingerlékenységéből származik; nem haragból, bosszúból karmolja a cirógatót, hanem

csak az új elvek felfedezőjével való levélt és sürgönyi érintkezésünk képezte.

Félévi fekvés után kelhettem csak fel, de súlyos asztmám miatt még évekig sanyalódtam.

Az első merész lépésnek meglepő sikere jogot adott a többi lépések megtételére is, úgy hogy azóta gyógyítás céljából orvos lakásom külsőjét át nem lépte. Ennek különös jelentőségét az ad, hogy a városunkban fellépett mindenemű járvány: hökhurut, kanyaró, vörheny, difteritis, himlő stb. családomban is fölütötte sátorfáját. Hozzájok csatlakoztak ezeken kívül még a hevenybajoknak számos nemei is.

Ámde a gondolkodó agy nem elégedett meg a sikereknek egyszerű szemlélésével, hanem összehasonlítások segítségével azoknak valószínű okait és ezeknek az okozatokkal való összefüggését is kereste. Az eredmény természetesen nélkülözi a tudományos elméleteknek utvesztőjét és csakis a megdönthetetlen tények erejével hat.

Miután pedig abban a meggyőződésben élek, hogy tapasztalataimnak többi embertársaim is hasznát vehetik, azért azokat nyilvánosság elé bocsátottam. Hogy azonban voltak-e, vagy lesznek-e e közléseknek sikereik, az más elbírálás alá esik, de engem megnyugtat egy kötelesség teljesítésének tudata.

Ezeknek előrebocsátása után a helyes indukció logikájára támaszkodva állíthatjuk, hogy mivel a tüdővészések számának, — a multban ismeretlen — rohamos emelkedését nem a direkt fertőzés, hanem a tüdővést megelőzőt más bajok gyógyításánál alkalmazott téves elvek okozták, azért a tüdővészések számának eredményes csökkentését sem a szanatoriumoknak létesítésével, hanem az ezeknek szükségét előzetes okoknak megszüntetésével érhetjük el.

De a Koch-féle elméleten alapuló fertőzési elméletet is elfogadva, a tudományos alapokra fektetett óvintézkedések is céltalanok.

Mert ezek a betegek közöttünk élnek és mindenütt megfordulnak. Már pedig, mivel a köpetek befogadására szolgáló vízzel telt edények minden lépten-nyomon föl nem állíthatók s mert azoknak lenyelése állítólag béltuberculosist idéz elő és mert végül a zsebkendőknél ilyen szűkség rendeltetése csak szűk körökben ismeretes, azért a megszáradt köpeteknek észrevehetetlen porrá őrölt spórái vígan uszálhatnak a minket környező levegőben.

De különösen és főleg céltalanok még azért is, mert maga az orvosi tudomány is elismeri, hogy a tüdővést csakis egy bizonyos előrehaladottsági stádiumnál állapíthatja meg.

A jelzett óvintézkedések alkalmazása tehát az időpontig szükséges nem lévén és mert a ragályanyagának káros atomrészecskéi már előzőleg is jelen voltak, azért az állítólagos ragályozás veszélye sincs elhárítva.

Tekintettel a szervezeteknek degenerációjára e két utóbbi tapasztalati tény is megdönti a ragályozási elméletet, mert a tüdővést sokkalta nagyobb arányokban kellene elterjednie, semmint az tényleg történik.

Kétségtelen, hogy a lázokról és a köhögésekről mindezeidig uralkodó elméletekkel való szakítás erős lelket és nagy önmegtágadást követel, mert a vérré vált meggyőződésnek gyökérszállai egész lényünket áthatották. A szakítás

heves és igen érzékeny véralakánál fogva. Nem tehet ő arról, hogy körmei élesek; ha tudná, hogy sért velük, bizony gyengédebben húzná végig azokat.

Azt is tudom, hogy ravasz, tolvaj... de ez a belé oltott ösztön, mint a szerecsennek a feketeég, s az ő rossz hajlamait feledtetni szeretetreméltósága. Úgyes, óvatos; felgrik kredencére, asztalra, végig szalad az edények között és kevesebbet tör, mint némely cseléd. Ha nyalánkságot ad neki, oly finoman kiveszi kezéből, hogy fogaival világért meg nem sértené. És aztán mi hasonlítható az ő hízlekedéséhez; úgyes játékához, utánozhatlan mozdulataihoz s a kéjnek azon érzetéhez, mit a cirógatás alatt mutat. Az ő sírása mindig jogos, mert éhséget bizonyít... ha egyszer jóllakott, nem sir többé, nem panaszkodik, hanem megmosakodik, lefekszik és alszik.

Azt se feledje ön, hogy a macska okos és boldog lény; nem hisz sem a nyomorban, sem a hosszas fájdalomban s az élvezeten kívül megvet minden filozófiát. Az emberek közt sincs nagyobb nyenc, mint ő. Ha a kis macska elébe cukros tejet teszünk... lassan előre nyulik... füleit hegyezi, szeméi kitarulnak s figyelemmel megszagolja... minden tagja vágyat fejez ki; nyelvét titrelmetlenül nyalja ajkait, óvatosan előre mászik s midőn elért az izléses folyadékhoz, gyorsan elkezd lefetyelni. Szemeit behunyja s egészen az élvezetnek adja át magát. Mikor jóllakott, lefekszik, karikába csavarodik, elalszik s nem törődik semmivel a világon.

Thomas urnak oly jól esett ez a védbeszéd, mint Mignonnak a cukros tej. Célját elérte... Csüggeteg napjait megvidámitotta; ki továbbra is elhunyt kedvesei emlékének élt ugyan... de nem oly halotti csendben, nem oly vidámtalan bánattal.

Magánya borulatának felderítésére, nyájas beszélgetésre, olykor mosoly gerjesztésre kielégítette őt a kis Mignon.

Hetesy Viktor.

nehézségeiről fogalma csakis annak lehet, aki kedves lábetege ágyánál örködve átélte azokat a lélekfójtó nehéz küzdelmeket, melyek az óriási felelősség sulya és a régi s az új elvek közötti heves harc alatt lelkében végbementek.

Vagy pedig annak, aki szembe mert szállani a magát csalhatatlannak tartó közvéleménnyel, mely Torquemada Tamással egy sorba helyezte a laikust, ki állítólag tüdővésztes betegét maga s nem orvossal gyógyította.

A régi elvek elhagyása azonban elkerülhetetlenül maga után fogja vonni a gyógyszerek változtatását és ezzel a Homeopathia bevonulási utjának egyengetését. Nemcsak azért, mert e kettő között szétörhetetlen kapcsolat létezik és mert az egyiknek meggyőző ereje igazolni fogja a másiknak is hason erejét, de azért, mert az allopatikus gyógyszereknek drasztikumát a szervezetnek rendkívül finom és érzékeny gépezete, káros következmények nélkül el nem tűrheti. Ennek ellenében pedig a homeopatikus gyógykezelés létjogosultságát éppen a bacillus és mikroba elmélet igazolja. Mert ha az orvosi tudomány állítása szerint ezek a láthatatlan káros parány részecskék is képesek a szervezetben oly mélyre ható elváltozásokat létrehozni, úgy mi jogon vonhatnók kétségbe a homeopatikus gyógyszereknek rekonstruáló képességét, ha termékenyítő talajukat fölálalják?

Ámde a kezdeményező lépéseknek a laikus közönségnek köréből kell kiindulniok. Minél nagyobb számban szaporodunk olyanok, kik az orvosoknak alkut nem ismerő és ridegen merev ellentállásától kényszerítve a gyógyítás terhes feladatát magunk teljesítjük, annál hamarabb fogja a létfenntartás kényszerereje az orvosoknak dacosságát is megtörni.

Ez pedig nagy csapás lenne az orvosi karra, mert a hasznos példa vonzerejének, különösen az egészség és élet kérdésében, nem sok nehézségbe kerül híveinek számát hatványozott arányokra fölemelni.

Papp László.

Ujdonságok.

A kalocsai érsek jótékonyága. Császkai György kalocsai érsek az újvidéki kir. kath. magyar főgymnázium 25 éves jubileuma alkalmából az ifjúsági „Segély-alap”-nak 100 forintot küldött.

Kitüntetett urfiasszony. A szabadkai Fehérek egyesületének közgyűlésének ünnepélyes színezetét adott az a jelenet, mikor Birkáss Szuehich Adrienne egyetemi elnökné s Stefánia özv. trónörökösné, mint az egyesület fővédője, által küldött elismerő oklevelet és érmet adták át. Schmausz Endre főispán, a kit az ünnepelttel együtt kitüntetésig hívott meg a közgyűlésre, lelkes beszéd kíséretében nyújtotta át Birkáss Gyulánának az elismerő oklevelet és érmet, a mit az ünnepelt a nagy számban összegyűlt hölgytagok éljenzése közt megbotott szavakkal köszönt meg. Birkáss Adrienne úrnő évek óta fáradozik a jótékonyág terén. Elnöksége alatt annyira fölvirágzott az egyesület, hogy az egész országban kiválik nagyszámban tagjai és kitűnő működése által.

Áthelyezés. Karácsonyi István, a titeli kir. járásbírósgáj aljegyzőjét a topolyai járásbírósgájhoz helyezték át.

Jutalmazás. Torzsáról írják: Folyó hó 18-án lélekemelő jelenetek voltak tanúi. Dr. Széchenyi Tamás, kulai főszolgabíró egy helybeli hű szolgának, Schell Jánosnak szívhez szóló beszéd kíséretében az egész előjáróság és képviselőtestület jelenlétében a belügyminiszteriumtól, 25 évi hű szolgálataért kapott 50 forint jutalmat és egy oklevelet adott át. A megjutalmazott könyves szemekkel köszönt meg a nyert kitüntetést.

Esküvő. Kekezovich Gyula módosi adóoszt. zombori földink, folyó hó 17-én esküdött örök hűséget Sisak Katica kisasszonynak Csávoson.

Zombori korcsolyázó-egylet. A zombori korcsolyázó-egylet folyó hó 16-án választmányi ülést tartott, amelyen az elhunyt dr. Matzitz Pál helyébe dr. Alföldy Árpád választották meg az egyesület titkárául.

Halálozás. Farkashidi Molnár Antal szántóvái földbirtokos neje f. évi április hó 19-én életének 67-ik, boldog házasságának 43 ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése f. hó 20-án ment végbe.

Zombori ügyvéd-egylet. A zombori ügyvéd-egylet folyó hó 22-én délután 6 órakor a „Csitaonica” kisteremben választmányi ülést tart. Az ülés után társasvacsora lesz.

Államsegély. A m. kir. belügyminiszter Deák Péter hajai szingagatónak 300 forint államsegélyt utalványozott.

Hangverseny és műkedvelői szini-előadás. A zombori kaszinó-egyleti dalárda folyó évi április hó 29-én szombat, a városi színházban műkedvelői előadással egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny műsora a következő: 1. Herold I.: Nyitány a „Zampa” c. dalmából zenekarra. 2. Thern K.: „Dallin-nepen” férfiar. 3. Abt F.: „A válság fájdalma” vegyeskar. 4. Ketterer és Durand: Trio Verdi I. „Traviata” c. dalmából, hegedűn, zongorán és harmoniumon előadják: Schwarz Géza, Marschall Béla és Tomcsányi Aladár urak. 5. Hermann Gy.: Románok „Csak egyszer mondj igent”, éneklő dr. Kollár Viktor nérnő, zongorán kíséri Bodnár Ilonka urhölgy. 6. Weber K. M.: Egyveleg a „Bűvös vadász” c. dalmából zenekarra. 7. Neszler E.: „Esti dal” férfiar. 8. Hoffer K.: „Magyar királyhimnusz”, vegyeskar zenekarkísérettel A hangverseny után színe került „Barátságból” c. vígjáték egy felvonásban. Irta Taylor Tamás. Rendező Szalay Frigyes ur. Személyek: Benson, ügyvéd — Sztrilich Béla ur. Carry, neje — Hauke Margit urhölgy. Meredith, Benson segédje — Kobut Kálmán ur. Southdown Trotter, Benson barátja —

Szalay Frigyes ur. Lucy, neje — Jeszenszky Jolán urhölgy. Helyarák: Proscenium páholy 5 forint. A többi páholy 4 forint. Földszinti ülőhely 1 forint. Deákjegy a földszinti ülő helyek 2 utolsó sorában 50 kr. A t. páholybérlek első-ségi joga f. hó 28-ának (péntek) déli 12 óráig fentar-tatik. Jegyek előre válthatók Schön Adolfiné könyv- és zenemű-kereskedésében. Előadás után az Elefánt vendéglőben társas összejövetel. Pénztárnyitás 6 1/2 órakor. Kezdeté 7 1/2 órakor.

Véglegesítés. Báró Vojnits István főispán, ifj. kamjonkai Szemző István vármegyei alszámvevőt ezen állásában véglegesítette.

Villamos világítás. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a törvényhatósági bizottságnak folyó évi április hó 12-én 41./közgy. szám alatt hozott azon határozata, hogy a közvilágítást villamos fényvel házikezelésben rendezi be s e célra megfelelő számú regálékötvények eladását határozta el, — a mai naptól számított 30 napon keresztül Latinovits Szaniszló tanácsnok hivatalos helyiségében közszemlére tétetett azzal, hogy ellene ezen záros határidő alatt felszólalását bárki megteheti.

Műkedvelői előadás. A zombori iparos ifjúság az „Iparos kör” pénztára javára a jövő hó folyamán a városi színházban műkedvelői előadást rendez. Színe kerül ez alkalommal Rátkay László „Az ördög mátkája” című népszínműve.

Városi közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó évi április hó 20-án rendkívüli közgyűlést tartott Trischler Ferenc polgármester elnökele alatt. A közgyűlésen a bizottsági tagok csekély számban voltak jelen. Letárgyalta a következő tárgysorozat: 1. A polgármester előterjesztése az aszfaltozási munkálatok folyamán felmerülő intézkedések megtétele céljából egy szűkebbkörű bizottság kiktüldetése iránt. — A különösen szívesítési szempontokat felölölő módosítások megtételére Trischler Ferenc polgármester elnökele alatt dr. Donoszlovits Vilmos, Falcione Gusztáv, Heindlhofer Róbert, Koczkar Zsigmond, dr. Zakó István, Gergurov Milán és Latinovits Szaniszló urakból álló szűkebbkörű bizottság kiktüldetik. 2. A mérnöki hivatal javaslata a kistemplom utcában levő felső kereskedelmi és elemi iskola előtti járdák szélességének megállapítása tárgyában. — A kereskedelmi iskola előtt 180 méterre, a népiskola előtt 270 méterre szélesítetik, a Zarándok-utcában pedig 180 méterre keskenyítetik az aszfalt-járda. 3. A Vitéz utcai háztulajdonosok kérvénye aszfalt-járda készítése iránt. — A Vitéz-utca 2 méter szélességben aszfalt-járdát kap. 4. Szemző Gyula kérvénye a Vadászúrt előtti aszfalt-járda rendezése iránt. — A Vadászúrt előtti járda jelenlegi 360 méter szélessége megmarad s a kávéház ajtajánál egy lépcsőfok engedtetik. Ezzel a tárgysorozat kimerítetvén, a rendkívüli közgyűlés véget ért és jegyzőkönyve nyomban hitelesített.

A „Szabadkai Sport-egylet” diadala. A „Magyar Athletikai Club” által rendezett országos gyalogló verseny a napokban folyt le Budapesten nagy érdeklődés mellett. A versenyen a szabadkai sport-egylet tagjai közül négyen vettek részt és három érmet nyertek. Az első ezüst érmet és egy művészes kiviteletű tentatort Sztantics György nyerte el, a ki 3 óra 8 perc alatt tette meg a 30 kilométeres utat. Az eddigi országos rekordot tehát 25 perc és 18 mperccel megjavította. A második díjat, ezüst érmet ifj. Bredl Sándor miniszteri fogalmazó Budapestről, a harmadikat Zsile Károly a pécsi tornaegylet tagja, a negyediket Pardics István, az ötödiket Erdély József szabadkai sport-egyleti tagok nyerték el, a három utolsó bronzérmet kapott.

Zombor-csonopliai műt. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a törvényhatósági bizottságnak f. évi április hó 12-én 44./közgy. szám alatt hozott azon határozata, hogy a zombor-csonopliai műt kiépítése költségeihez, illetve G-Becse, esetleg bács földvár—zombori helyi érdekt vasut részére megszavazott hozzájáruláshoz szükséges kiadások fedezése céljából egy 125000 frtos hosszabb lejáratu kölcsönt vesz fel, a mai naptól számított 30 napon keresztül Latinovics Szaniszló városi tanácsnok hivatalos helyiségében közszemlére tétetett azzal, hogy ellene ezen záros határidő alatt felszólalását bárki benyújthatja.

Saját vigyázatlanságának áldozata. Szemesi Ede pacséri lakos kovácsmester a minapában szalmát hordott kocsin haza. Utközben a kocsirol a szalma lecsuszott s vele együtt Szemesi is s oly szerencsétlenül esett, hogy a kocsi kereké fején keresztül ment s azt teljesen szét zúzta. Szemesi azonnal meghalt.

Aszfaltozás. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a megyeházhhoz vezető átjárók, a Trefort-, Posta-, Szeder- és Rókus-utak, továbbá az apatini-ut és Jókai-tér járdáinak aszfaltozására vonatkozó tervek elkészülvén, azok f. évi április hó 18-tól kezdődő 30 napon keresztül a városi mérnöki hivatalban közszemlére tétetnek azzal, hogy azok az érdekeltek által a hivatalos órák tartama alatt betekintethetők s azok ellen a közszemlére kitétel tartama alatt felszólalását bárki megteheti.

Borzasztó halál. Neumann Mór kicsiny gyermeke a gákovai-utcában levő lakásának udvarán játszott és egyszerre eltűnt. A házbeliek és szülők keresésére indultak és felkutaták a házban minden zegé-zugát, a gyermek nem volt sehol. Hosszas kutatás után végre megtalálták a szerencsétlen gyermeket az udvarban lévő pócegdörben — halva. A rendőri vizsgálat folyamatban van.

Figyelmeztetés. Vettük a következő figyelmeztetést: 1. Az ember sok betegségnek veheti elejét, ha idejekorán megtudja, hogy mihez tartsa magát. 2. A tüdővész (más szóval száraz betegség, sorvadás, hektika) sok embert tesz betegé és viszen a sírba. 3. Ezeknek az embereknek a köpésében van a betegség csirája. 4. Hogy ettől a betegségtől magunkat oltalmazzuk, saját jó példaadással szoktassuk rá köhögés vagy köpődés embertársunkat, hogy ne köpjön a lakás, a hivatal, a műhely s egyéb tartózkodó hely (társaskör, vendéglő, kávéház, korema, vasuti kocsi stb.) padlójára vagy a padló nélkül való helyiségek földjére, hanem köpődénybe. 5. A köpődény olyan legyen, hogy alaposan tisztogatni lehessen, különben veszedelmes volna. 6. Az is szükséges, hogy úgy magunkat, mint ruházatunkat, élelmünket, lakásunkat s ennek környékét, ugyanintén minden helyet, a hol tartózkodunk, tisztán tartassuk; mert a tisztaság maga is sok bajtól, betegségtől megóvja az embert. A m. kir. belügyminiszter.

Fegyelmi ítélet. Schröder Aladár, a zombori kir. pénzügyigazgatóság titkárá, annak idején fegyelmi bizottságra lefokozásra ítélt. A napokban jött meg ez ügyben a m. kir. pénzügyminiszterium döntése, mely szerint a m. kir. pénzügyminiszterium a fegyelmi bizottság elsőfoku határozatát, tekintettel a sok enyhítő körülményre és arra, hogy Schröder Aladár fegyelmi vizsgálat alatt nem állott és mint kiváló munkás ismeretes, hatályaon kívül helyezi, Schröder Aladár eddigi rangfokozatában és illetményei élvezetében meghagyja és csupán más kir. pénzügyigazgatósághoz leendő áthelyeztetését mondja ki.

Pénzhamisítók. Városi rendőrségünk újlag egy pénzhamisító szövetséget nyomára jutott. A rendőrségnek feltűnt, hogy Pimpi Jakab, Petres Bálint, Baier József és Piller Balint rovott előéletű, már többször büntetett és hamis pénz forgalomba hozásával vádolt és gyanúsított egyének sűrűn fordulnak meg az apatini utcában levő Thész György-féle koresmában és e miatt a koresmát rendőri felügyelet alá helyezték. A napokban a hatulajdonosnál jelenlétében a házat rendőri kutatás tárgyává tették és ez alkalommal az ugynevezett vendégszoba kályhájában szarvasbőrbe becsomagolva hamis ezüst forint és koronák gyártására alkalmas két darab gépezetet találtak. Thész György koresmáros kihallgatván, azt adta elő, hogy neki nincs tudomása arról, vajjon azok mily uton és módon kerültek a kályhába. A szobában sok mindenféle vendég fordult meg és lehetséges, hogy azok egyike rejtette el a gépezetet. A házkutatás további folyamán Thész György szekrényében a fehérmű között néhány darab fémöntvényt találtak, a mire nézve azt adta elő, hogy azt puska-golyó öntésére használta, kintint azonban, hogy puszkája nincs és már évek óta nem jár vadászni. A rendőrségnek erős gyanuja van, hogy itt egy szervezett pénzhamisító bandával áll szemben. A további vizsgálat erélyesen folyik Thurszky Jenő városi főkapitány vezetésével.

IV. oszt. keresetadó. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által megállapított 1899. évi IV. oszt. kereseti adó kivetési lajstrom, az 1883. évi 44. t. c. 16. és 18. §-a értelmében 8 egymásután következő napon át, vagyis 1899. április hó 23. től kezdve, április hó 30-ig bezárólag, betekinthető véget a város adóügyi osztályánál közzéadásra kitétetik azon figyelemmel, hogy ezen adó nem kivetése ellen: a) azon adózók, kik a kivetési lajstromban tárgyalt adóemmel a múlt évben már megróva voltak, a lajstrom kitételét kitévő 15 nap alatt; b) azon adózók pedig, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval a folyó évben első ízben rovatnak meg, adótarozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt, a városi közigazgatási bizottsághoz felelőseknek. A felelősek a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságnál nyújtandók be, a mely azokat a kivetési iratokkal ellátva a közig. bizottságnak bemutatni kötelesek. A fent kitétt határidőn túl benyújtott felelősek a kezdetben idézett törvényekben foglalt rendelkezés szerint tekintetbe vétetni nem fognak.

Ipariállítási Baján. Baján — mint tudósítónk táviratozza — Schmausz Endre főispán kezdesére elhatározták, hogy szeptember közepén ipariállítást rendeznek. Az előkészületek már megtörténtek; a bizottság az ipartestület köréből megalakult, a kiállítási alapra már jelentékeny összeget jegyeztek s az iparosoknál 5000 frt értékű kiállítandó tárgyat rendeltek meg.

Tűz. Apatinban f. hó 16-án azaz vasárnap délután fél 4 órakor az Árpád-utcában Fertner András szűcsmester feleségében még eddig ki nem derített okból tűz ütött ki nagy szélben, mely 4 nádas házat és három ház melleképeit pár perc alatt lángba borított és elhavasított. A nagy szél által szétvitett égő zsátrák még három helyen tüzet gyújtott, de azt szerencsére észrevették és eloltották. Mentésről szó sem lehetett, hanem csak óriási erőfeszítés után bírták az önfeláldozó tűzoltók lokalizálni. A tűzvész alatt baleset is történt, amennyiben a szivattyú egy Popovszky nevű zenésznek lábán keresztül ment s eltörte. A házak biztosítva voltak.

Selyemfonó-gyár Baján. Gerster Béla ipar-főfelügyelő a napokban Schmausz Endre főispán társaságában Baján volt, hogy egy selyemfonó-gyár felállítására iránt a tárgyalásokat folyamatba tegye, egyúttal magát az iránt tájékoztassa, hogy mely iparágak fejlesztése körül lehetne sikeres akcióit indítani.

Szerencsétlenség. Zsabyáról írja levelezőnk: A múlt napokban Kekezővics István helybeli községi segédjegyzőnél könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt. A háziurnál vendégek voltak s a mulatozás kissé tovább tartott úgy, hogy a lámpából kifogyott a petroleum. A cselédleány a lámpát kivitte és újra meg akarta tölteni; hanyagságból a lámpát nem oltotta el, hanem égve hagyta és így akarta a petroleumot beütni. A lámpa töltés közben felrobbant. A lángok egy pillanat alatt a leány ruhájába kaptak és haja is égni kezdett. A leány rémületében sikoltozni kezdett és fel-alá rohant a szűk konyhában, majd az ablaknak tartott, hogy kiugorjon és az udvarba meneküljön. Hallva rémült sikoltozását, a háziak kirohantak és borzasztó volt a látvány, mely elbűtük tártul. Egy égő kályha futott ide-oda kapálódzva kézzel-lábbal. Rögtön segítségére siettek és a háziurnak sikerült a leányról az égő ruhát leszárgatni saját élete veszélyeztetésével és a konyhában is elharapódzó tüzet elfojtani. A leány sebei nagyon veszélyesek.

A szegedi kiállítás csoportjai. Tájékoztató azok számára, kik a kiállításon részt venni óhajtának, közöljük az egyes csoportokat rendező szakfőnökök neveit, megjegyezvén, hogy a kiállítási szándékozók legjobban teszik, ha felvilágosításokért egyenest a csoportbiztosokhoz fordulnak, tekintettel erre a csoportbiztosok címeit is ide iktatjuk: Lókiállítás. Csop. bizt. Paikert Alajos Budapest, gazd. muzeum. Szarvasmarha kiállítás. Csop. bizt. Jeszenszky Pál Budapest, Köztelek. Juhkiállítás. Csop. bizt. Szikszay Elemér Budapest földmiv. miniszterium. Sertés-kiállítás. Csop. bizt. Serfőző Géza Budapest, vármegye-ház. Baromfi-kiállítás. Csop. bizt. Hreblay Emil állattenyésztési felügyelő Gödöllő. Méhészeti-kiállítás. Csop. bizt. Kovács Antal méhészeti főfelügyelő Budapest. Selyemtenyésztési-kiállítás. Rendezi Bezerédj Pál selyemtenyésztési felügyelő Tejgazdasági-kiállítás. Rendezi Sierbán János tejgazdasági felügyelő Budapest, földmiv. miniszterium. Halászati kiállítás. Rendezi Landgráf János halászati főfelügyelő Budapest, földmiv. miniszterium. Eb-kiállítás. Rendezi Buzzy Félix az ebteny. egyeslet titkára Budapest, kere-

pesi-ut 22. Szemes termények, magnemesítés, magtenyésztés és gyűjtemények kiállítása. Csop. biztosok Cserháti Sándor gazd. akad. tanár M.-Ovár. Raszó Imre gazd. akad. segéd-tanár M.-Ovár. Vetőmagvak, fittakarmány vetőmagjai és abrakakarmány kiállítás. Csop. bizt. Thész Lajos Budapest, soroksári-ut 8. sz. Dobány-termelési-kiállítás. Csop. bizt. Kerpely Kálmán gazd. tanint. tanár Debrecen. Len és kender-kiállítás. Csop. bizt. Fűhely Lajos Liptó-Szt.-Miklós. Rétöntözési és mezőgazd. talajjavítási-kiállítás. Csop. bizt. Faragó Lajos műszaki tanácsos Budapest, földmiv. miniszterium. Komlótermelési-kiállítás. Csop. biztos. Cséser Lajos komló termelési szaktanár Kassa. Szakoktatás. Csop. bizt. Magyar Kázmér földmiv. iskolai tanfelügyelő Budapest, földm. miniszterium. Kiserlettgyi-kiállítás. Csop. biztos Károly Rezső gazd. tanint. tanár Budapest, földmiv. miniszterium. Műtrágyafélék-kiállítás. Csop. bizt. Szilassy Zoltán o. m. g. e. titkára Budapest, Köztelek. Szőlőszeti és borászati-kiállítás. Csop. bizt. dr. Drucker Jenő Budapest, Köztelek. Gyümölcsészeti és kertészeti-kiállítás. Csop. bizt. Buday Barna az o. m. g. e. titkára Budapest, Köztelek. Mezőgazdasági gépek és eszközök kiállítás. Csop. bizt. ifj. Sporzon Pál gazd. tanint. tanár Debrecen. Házi és mezőgazdasági iparok kiállítás. Csop. bizt. Kubinyi Zsigmond a szegedi kereskedelmi és iparkamara titkára Szeged. Erdészeti és vadászati kiállítás. Rendezi a m. kir. erdőfelügyelő.

Csók tolvaj a vasuton. Elegáns fiatal ur és bájos leánya talákozott a napokban egyik közeli járási-bírószághoz tartó vasúti járaton. Nem ezuttal találkoztak először, néhány héttel ezelőtt a zombori-újvidéki vonat egyik kocsijában ismerkedtek meg. Ez ismeretségre azonban különböző érzellem gondoltak vissza: a leánya haragosan, a fiatal ember édesen. A lobbanékony fiatal urat ugyanis annyira elbájolta akkor ismeretlen utitársnőjének szépsége, hogy egy lopott csókkal adott elragadtatásának kifejezést. A halálra rémült leány a vasúti kalauzt kérte meg, hogy a csókos természetű utitársat elragadtatása további kifejezésében megakadályozza. A kalauz bejelentette az esetet a legközelebbi állomás főnökének és így került az ügy a járási bíróság elé. A leány, ki nem óhajt többé egyedül szerepelni, apja kíséretében jelent meg a tárgyaláson. Mikor a járási bíró megkérdezte a vádlottat, mivel tudja menteni illetlen magaviseletét, ez egyszerre poétává vált és csinos floskulusokkal diszitett mondatokban adta elő, hogy a félhomályos kocsiában a legszebb szempárral szemben nem volt ura akaratának. A bíró: De belátja, hogy helytelenül cselekedett? A vádlott: Beismerem, hogy rosszul cselekedtem, bár ez a bűn életemnek legkedvesebb emléke marad. A bíró: Kész tebát bocsánatot kérni a kisasszonytól? A vádlott helyett a panaszoszó apja jelentette ki, hogy bizonyos tolvakodó urak megbüntetésére nem elég azoknak a bocsánatkéréssel való megelégedése. A vádlott: Azert a csókot szívesen szenvedek minden büntetésért. Erre a határozat kijelentésére még a szigorú apának a szíve is ellágyult és leánya nevében elfogadta a bocsánatkérést. Es a felek távoztak: a fiatal ur sötétben, a megbocsátó leánya mosolygva.

A verbászi tanító tízezer forintja. A verbászi népiskola öreg tanítója, Blum Sándor bátyánk éppen ötven esztendő óta vesződik a gyermeknépességgel az iskolájában. Több mint ötezer gyerek lett ember a keze alatt, némelyik már annyira ember, hogy unokát ringat a térdén. Nemkülönben asszony tanítványai is vannak az öreg tanító bácsinak, immáron nagymamák s micsooda kedélyesen mosolyoghatnak ezek, ha hazajön az unoka és panaszol, hogy kikapott a tanító bácsitól. Valaha ők is így panaszkodtak az anyjuknak otthon... S az öreg iskolamester is nyugalomba ment végre. Mindennek megvan a maga határa, mondta s tudomására adta tek. iskolaszéknek, hogy búcsút mond az iskolának. És Verbász okosan ülte meg az öreg tanító jubileumot bucsuját. A tanítványok mind megemlékeztek az öreg urról s mindenki a maga módja szerint öröközte meg a nevét azoknak az íveknek, amelyekkel elbucsuztak tőle. S ilyenformán kerek tízezer forintot gyűjtöttek össze a mesterüknek, hogyha már kikérül az iskolából, legyen neki nyugodalma, ami a kis fizetéssel, amit nyugdíjnak megkap, sokkal nehezebb, mintha egy kis tőkéje is van az öreg embernek. Az öreg tanító együttesen és külön-külön se látott soha annyi pénzt, amennyit egyszerre a tenyerébe olvastak le nagy, kék bankokban s a bucsu éjszakáján bizonyára a házról, meg a kertről álmodott, amit megvásárol a pénzen. Magyar néptanítónak gyönyörűség az álom — és álom.

Szociálista mozgalomok. A tavasz elérkezével megkezdődik a földmunka, amivel együtt járnak a szociálista mozgalomok is. Bajáról írja tudósítónk, hogy a közeli Szt-István községben vidéki szociálista apostolok jártak a napokban és izgatták a munkásnépet, hogy ne szerződjen az aratáshoz és ha már szerződött bontsa fel, a szerződést addig, míg nagyobb munkabért nem adnak. A napokban titkos összejövetelt is tartottak, de a csendőrség nesztét vette a dolognak és megakadályozta, a főbb kolompásokat pedig elfogta és bejelentette a szolgabírósnak.

A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat. A múltkor alkalommal a munkás társulat munkásságáról emlékeztem meg s arról, hogy meglehetősen szerény eszközökkel küzd kitűzött célja eléréseért. Most egy kedvező fordulatról számolhatok be. A remélt érdeklődés kezd megvalósulni. Örvendetesen szaporodik az alapító tagok száma és a pártolóké. Ismerjük el ez alkalommal is, hogy e téren fáradoatlan buzgalom fejt ki a társulat nagyérdemű alelnöke, Latinovits Géza, országgyűlési képviselő. Ime azoknak névsora, kiknek kebelében a hazafias munkásság visszhangra, elismerésre és pártolásra talált: Alapító tagok lettek 50 frttal: ifj. Chottek Rezső gr. Futak, Császká György kalocsai érsek, Dungszy István nagybirtokos Szt.-Tamás, Fejér Gyula zombori apát-plébános, Pucher József nagybirtokos, vállalkozó Bpest, Szemző Gyula nagybirtokos Zombor és Teleki József gróf Tetélen. Pártoló tagok lettek: Flatt Viktor főispán Újvidék, Trischler Ferenc polgármester Zombor, dr. Zalár István Borsód, Gärtner Sándor plébános Borsód, Justh Ferenc országgyűlési képviselő Tóth-Próna, Nikolics Izidor főszolgabíró Zsabya, Lederer Gusztáv it. táblai bíró Kula, Ertl János nagybirtokos Szóna, Sztrély Lipót plébános Baja, dr. Vojnich Lajos közjegyző Zenta, Magyar Ernő földbirtokos Szabadka, Rónay László nagybirtokos Zombor, Bezerédj István országgyűlési képviselő Szabadka, Falcione Gusztáv

nagybirtokos Zombor, Krump Vilmos felső keresk. isk. tanár Zombor, Vértési Károly ügyvéd Zombor, Gertinger Pál nagybirtokos Zombor, Husveth Károly takarékpénztári tisztviselő Zombor. A nemes érdeklődés bizonyára buzdítólag fog hatni úgy a nagyközönségre, mint a társulatra is. Vannak a társulatnak működő tagjai is, akik bármily irányu szellemi munkával támogatják a társulatot célja eléréseben. Ezek sorába választotta a társulat legújabb Juhász Árpád rajztanár urat, aki néhány becses cliché rajzot készített s készít a társulat évnegyedes értesítője számára, ez alapon ily címmel tisztelte meg: működő illusztrátor tag. — A nemes munka buzdítsa tovább is a társulatot s a közönség érdeklődése, támogatása kísérje hazafias ténykedésében. C—a.

A baja-báttaszéki hid ügyében, melynek létesítése érdekében a megyék már az előző kormánynál is lépéseket tettek, a bajai kereskedők küldöttségileg tisztelték Plósz Sándor igazságügyminiszterrel, mint a kerület képviselőjével és előterjesztették azt a kérésüket, hogy a miniszter hatna oda, hogy az új kormány is támogassa a tervezett hid ügyét. Plósz Sándor igazságügyminiszter kijelentette, hogy a kormány igyekszik a hid építését mielőbb megkezdeni, sőt tudomása van arról, hogy Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter nemsokára műszaki hivatalnokokkal Bajára megy, hogy a helyszínet személyesen is tanulmányozhassa.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” április 16-iki száma 26 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Van Dyck” (arcépekkel Van Dyck festményei és egykorú metszetek után, az Országos Képtár Van Dyck-kiállításából.) — „Sorozat.” Költemény Szabolcska Mihálytól. — Regénytár: „Csáth vitéz.” Elbeszélés. Irta Rákosi Viktor (Linek Lajos rajzával.) — „A vadlilium.” Regény. Irta Theuriet Andrée. Franciából fordította G. Cserhalmi Irén (a párisi kiadás eredeti illusztrációival.) — „Vác.” Visszaemlékezés az 1849. április 10-iki váci csatára. Régi honvédtől. — „Götz osztrák vezérőrnagy” (arcépekkel.) — „Nemzetközi kiállítás a műcsarnokban” (képekkel a műcsarnok tavaszi kiállításáról Zala György szoborműve s Ujváry, Karlovszky, Mannheimer és Fényes festményei után.) — „Esőcsinálás kicsinyben.” — „Maatafa, a szamoai sziget királya” (arcépekkel és képekkel.) — „A Stella hajótörése” (képekkel.) — „Emléktűnnap Isaszegen április 11-én” (képekkel Erdélyi fényképei után.) — „Isaszegen.” Költemény Szalay Károlytól. — „Goldmark új dalműve. a Hadifoglyok előadása a magyar kir. operaházban.” Kereszty Istvántól (képekkel.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságokkal” együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 krajcár.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. Emil Bács-Gyurgyevó. A levelében jelzett cikket nem kaptuk meg.

Király Béla urnak B.-Petrovosszellón. Ha a nekünk beküldött tudósítást önnök meg is küldjük, ezzel ön nem igazolhatná, hogy az adai lapban közölt tudósítást nem ön írta. Azt szívesen kijelentjük, hogy a lapunkban a Mo.nár-féle öngyilkosságról szóló hírt öntől vettük, minthogy azonban azt kissé hosszúnak találtuk, az anyaghalmoz miatt kissé rövidebben adtuk közre. Tudósításait mindenkor szívesen vesszük

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Házeladás.

Zomborban, bezdáni-uton 288. sz. alatti koresmaúzlet és lakház más vállalat miatt szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Karly Ferenc.

Czezner József

kocsigyártó és kárpitós üzlete
Zomborban

Zarándok (sóbáz) utca 107. sz. saját ház.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint 1898. évi november hó 1-től üzletemet saját házamba helyeztem át, hol szakmámba vágó összes munkákat gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett elvállalom.

Raktáron tartok mindennemű új és átalakított hintókat, kocsikat stb. szakmámba vágó bármilyen megrendelést, illetve átalakítást elfogadok és azt a leg-rövidebb idő alatt eszközölöm.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel:

Czezner József,
kocsigyártó és kárpitós.

Legolcsóbb butorbevásárlási-forrás
Zomborban, a takarékpénztárral szemben.

Van szerencsém a n. é. közönséget dusan felszerelt butoráru raktáromnak szives megtekintésére tisztelettel meghívni.

Nagy választékos készletben vannak igen szép:

Teljes	Hálószobák berendezések Ebédli berendezések Szalón berendezések Irodai és uriszoba berendezések	az egyszerűbbtől a legdiszesebbi kivitelig, a legjutányosabb árak s jótállás mellett,
--------	--	---

nemkülönben mindennemű egyes butorok, mi csak a lakberendezéshez szükségesek u. m. **szekrények, ágyak, éjjeliszekrények, asztalok, székek** stb. magas támlájú finom **ebédli-divánok** mintázott plüshebel, **ottomanok és kisebb divánok, hajlitott fából levő butorok**, mindennemű **tükrök és képek** stb. **nagy választékban**, a legszilárdabb kivitelben **jótállás mellett az árak jó minőségeért, oly jutányos árakon**, hogy határozottan állíthatom, hogy **jóval olcsóbban mint bárki másnál.**

Kárpított butorokat úgy saját műhelyemben mint kívánatra a t. megrendelő lakásán, mint e szakmáuk képzett mestere a legesimesebben, szintén igen jutányos árak mellett készítek.

Teljes tisztelettel
Adler Adolf
kárpitos, díszítő és butorkereskedő
Zomborban
a takarékpénztárral szemben.

6-5

Bérleti hirdetmény.

A siklósi uradalomhoz tartozó „Tüskesi puszta” mintegy 1106 hold évi 8800 forintért, az „Alsó-palaji puszta” mintegy 558 hold évi 5200 forintért, az „Almási puszta” mintegy 710 hold évi 7000 forintért **1900. január 1-től kezdődő 12 évre bérbeadó.** A holdak 1200 négyszögölesek.

Bővebb szóbeli felvilágosítással szolgál a vállalkozóknak **Lösch János** uradami felügyelő **Siklóson** a várban, vasárnapi, szerdai és pénteki napokon a délelőtti órákban.

3-2

Eladó szódagyár.

A Szóntán lévő Freudinger Lipót-féle új szódagyár

1400 üveggel együtt jutányos áron eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Freudinger Lipót.

2-2

3156. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

O-Palánka községében turesedésben levő, havi utólagos részletekben 300 frt évi készpénz fizetéssel és ruházattal javadalmazott gyalog rendőrvetetői állásra pályázatot nyitok.

Mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtnak, felhívom, hogy szabályszerűen okmányolt pályázati kérvényeiket **folyó évi április hó 29-ig** nálam okvetlenül benyujtsák.

N-Palánkán, 1899. évi április hó 8-án.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

2-2

3812. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Járek községnél turesedésben levő és 400 frt évi fizetéssel egybekötött irnoki állásra ezenel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy kellően okmányolt kérvényüket **folyó évi május hó 15-ig** hivatalomhoz adják be.

Kelt Ujvidéken, 1899. évi április hó 17-én.

Mezey Imre,
főszolgabírói helyettes.

3-1

1754. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járásához tartozó Gara községben elhalálozás folytán turesedésbe jött községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás javadalmazása évi ötszáz forint fizetésből és száz forint lakbérből áll, a látogatási díjak pedig nappal 20, éjjel 40 krban vannak megállapítva.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **legkésőbb f. évi május hó 5-ig** nyujtsák be.

Baján, 1899. évi április hó 16-án.

Latinovits Gyula,
főszolgabíró.

3-3

Hirdetmény.

Aratók kerestetnek: 230 hold buza vetés és 160 hold másnemű gabona learatásához Puszta-Teodorovácra. Kimerítő ajánlatok Fischer Miksához küldendők. Našic (Szlavonia.)

3-2

1744. sz.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

A bajai járásához tartozó Csávoly községben nyugdíjazás folytán turesedésbe jött községi jegyzői állásra pályázatot nyitok.

Ezen állás évi javadalmazása következő:

- 800 frt készpénz,
- egy darab káposztáskert,
- 48 köbm. (12 öl) lágy hasábfá,
- 3/4 telek föld haszonélvezete,
- szabad lakás.

A föld után az adót a jegyző, a ház után a házostályadót a község fizeti.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi május hó 5-ig** nyujtsák be.

Baján, 1899. évi április hó 14.

Latinovits,
főszolgabíró.

2-2

2913. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Csurogh községben lemondás folytán turesedésbe jött és 300 frt évi fizetéssel egybekötött községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1899. évi május hó 1-ig** nyujtsák be.

Zsalyán, 1899. évi ápril hó 10-én.

NIKOLITS,
főszolgabíró.

3-3

Gazdasági alkalmazást keres 2-2

földmivesiskolát végzett egyén. — Nagyobb uradalmakból mint gazda, tehenészlelőjáró és ispánnak okmányaiban 5 évi gyakorlata és feddhetetlen élete feltüntetve. — Cime: **Fábián István, Bács-Petrovoszelló.**

3001. sz. kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Wekerlefalva községében turesedésbe jött és havi utólagos részletekben 216 frt javadalmazással összekötött gyalogrendőri állásra pályázatot nyitok.

Mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, felhívom, hogy szabályszerűen okmányolt pályázati kérvényeiket **folyó évi április hó 22-ig** nálam okvetlenül benyujtsák.

Palánka, 1899. ápril 4-én.

R i t t e r,
szolgabíró.

3-3

J É G,

minden mennyiségben kapható
ANTITS A. M. sörraktárában
Zomborban.

Előjegyzések május hó 1-éig fogadtatnak el.

2-2

1849. sz.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járásához tartozó Csataalja nagyközségben leköszönés folytán turesedésbe jött és évi 300 frt fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **legkésőbb folyó évi május hó 10-ig** nyujtsák be.

Baján, 1899. évi április 14

Latinovits,
főszolgabíró.

2-2

Az „Osztr. elemi biztosító részvénytársaság”,

mely Bécsben 1897-ben nagyiparosok által 4 millió korona teljesen befizetett alaptőkével alakult, működését Magyarországra is kiterjesztette és Zombor és vidékére **SPITZER és LE-DERER** uraknál **Zombor** főügynökséget létesített. A főügynökség működését megkezdette és egyelőre a tűzbiztosítási ágazatot kultiválja, mely tekintetben szolgálatait a t. közönségnek felajánlja.

A társaság hivatásának tartja, hogy úgy a gazdaközönség, mint a gyárosok, iparosok és kereskedők érdekeit a biztosítás terén a lehető leg-hatásosabban felkarolja, mit úgy mérsékelt díjak kiszabásával, mint a károk felvételénél szem előtt tartandó kifogástalan méltányossággal annál is inkább elérni vél, minthogy a társaság e tekintetben más biztosító vállalatokkal szemben semmiféle kötelezettségben nem áll.

3-1

724. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Pacsér községben lemondás folytán turesedésbe jött gyalogrendőrvetetői állásra pályázatot nyitok.

Folyamodó köteles kimutatni:

- hogy magyar honpolgár,
- védtkötelezettségének megfelelt, 60-ik évét be nem töltötte,
- irni, olvasni tud,
- kifogástalan előéletű.

Előnyben részesülnek kiszolgált csendőrök és altisztek.

Évi fizetés 400 frt havi utólagos részletekben; felszerelést az elüljáróság ad, ellenben a ruházatot sajátjából tartozik beszerezni.

Felszerelt kérvények **folyó évi április hó 30-ig** alulírott elüljárósághoz nyujtandók be.

Kelt Pacséron, 1899. évi április hó 10-én.

Bogyó Ödön, **Tokai Lajos,**
jegyző. 3-1 bíró.

Házeladás.

Zomborban, Eötvös József körut és Juhász-utca 152. számú sarokház szabad kézből eladó. — Bővebbet a háztulajdonosnál.

3-1

765. szám.
kig. 1899.

Árverési hirdetmény.

O-Palánka község elüljárósága részéről a vármegyei törvényhatóságnak 1143/1898. közgy. számú jóváhagyó határozata alapján ezennel hivatalosan közhírré tétetik, hogy O-Palánka község tulajdonát képező és az ó-palánkai 81. számú tjkvben A. 7 (135-136.) hr. 354. §. i. számú lakház és belsőség O-Palánka községében **1899. évi május hó 2-án reggeli 9 órakor** nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek örökre el fog adatni.

A kikiáltási ár 3000 frt, mely alól nem adatik el. Az árverési feltételek O-Palánka község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

O-Palánkán, 1899. évi április hó 15-én.

Bikár György, **Maletin Illés,**
jegyző. 2-1 bíró.